

6. SINIF FEN BİLİMLERİ ÇALIŞMA FASİKÜLÜ: CANLILARDA ÜREME VE SİSTEMLER (3. ÜNİTE)

Adı Soyadı: Sınıfı / No: /

1. BÖLÜM: DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Aşağıdaki ifadelerin yanına doğru ise (D), yanlış ise (Y) yazınız.

- () Eşeysiz üreme sonucunda ana canlı ile aynı genetik yapıda yavrular oluşur.
- () Tohumun çimlenebilmesi için uygun sıcaklık, su ve karbondioksit gereklidir.
- () Dişi üreme sisteminde yumurta ve spermin birleştiği yere döl yatağı denir.
- () Sinir sistemi; merkezi sinir sistemi ve çevresel sinir sistemi olarak ikiye ayrılır.
- () Hipofiz bezi, diğer iç salgı bezlerinin çalışmasını denetleyen temel bezdir.
- () Ergenlik döneminde görülen ses kalınlaşması sadece erkeklerde görülen bedensel bir değişimdir.
- () Hidranın vücudundan çıkan bir çıkıntının yeni bir canlıyı oluşturmasına tomurcuklanma denir.
- () Pankreasın salgıladığı insülin hormonu kan şekerini yükseltici etki yapar.
- () Refleks davranışlarını kontrol eden merkezi sinir sistemi organı omuriliklidir.
- () Çimlenme sürecindeki bir tohum, kendi besinini üretebildiği için ışığa ihtiyaç duyar.

2. BÖLÜM: BOŞLUK DOLDURMA

Aşağıdaki cümleleri kutucuk içindeki uygun kavramlarla tamamlayınız.

[Beyincik - Adrenalin - Zigot - Başkalaşım - Vejetatif]

- Döllenmiş yumurta hücrelerine adı verilir.
- Bitkilerin dal, yaprak veya kök gibi kısımlarından yeni bir bitki oluşmasına üreme denir.
- Vücudumuzun denge ve hareket merkezi olan merkezi sinir sistemi organı 'tir.
- Korku, heyecan ve öfke anında böbrek üstü bezlerinden salgılanan hormon 'dir.
- Kurbağa ve kelebek gibi canlıların yumurtadan çıktıktan sonra geçirdiği yapısal değişime denir.

3. BÖLÜM: EŞLEŞTİRME TABLOSU

Aşağıdaki iç salgı bezlerini ve görevlerini uygun harfleri kullanarak eşleştiriniz.

İç Salgı Bezi	Eşleşme	Vücuttaki Görevi
1. Tiroid Bezi		A. Kan şekerini düzenleyen hormonları salgılar.
2. Pankreas		B. Vücuttaki büyüme ve gelişme hızını (metabolizmayı) ayarlar.
3. Böbrek Üstü Bezleri		C. Ergenlik döneminde dişi ve erkeklik özelliklerini oluşturur.
4. Hipofiz Bezi		D. Korku ve heyecan anında kalp atışını hızlandırır.
5. Eşeyssel Bezler		E. Büyüme hormonunu salgılar ve bezlerin çalışmasını kontrol eder.

4. BÖLÜM: KAVRAM KARŞILAŞTIRMA TABLOSU

Eşeyli ve eşeysiz üremeyi temel özelliklerine göre kıyaslayınız.

Özellik	EŞEYLİ ÜREME	EŞEYSİZ ÜREME
Temelini Oluşturan Bölünme	Mayoz Bölünme
Yavru Sayısı ve Çeşitlilik	Kalıtsal çeşitlilik vardır.
Üreme Hücreleri Görev Alır mı?	Hayır, almaz.

Canlı Örnekleri	İnsan, kedi, çiçekli bitki.
-----------------	-----------------------------	-------

5. BÖLÜM: KELİME AVI - İPUÇLARINI TAKİP ET

Aşağıdaki tanımları verilen kelimelerin ilk ve son harflerine bakarak tamamlayınız.

1. P ____ S: Şeker hastalığıyla ilgili hormon salgılayan bez.
2. H ____ N: Kan yoluyla taşınan kimyasal uyarıcılar.
3. R ____ K: Dıştan gelen uyarılara verilen ani tepki.
4. Ç ____ E: Tohumun uyku halinden uyanması.
5. Y ____ A: Dişi üreme hücresi.
6. S ____ M: Erkek üreme hücresi.
7. E ____ K: Çocukluk ile yetişkinlik arasındaki geçiş dönemi.
8. D ____ M: Soluk alıp verme ve yutkunmayı kontrol eden düğüm (... soğanı).
9. T ____ A: Polenlerin dişi organa ulaşması olayı.
10. B ____ N: Merkezi sinir sisteminin en gelişmiş organı.

6. BÖLÜM: ZEKA VE MANTIK SORUSU (HİPOTEZ TESTİ)

Soru: Bir öğrenci özdeş iki saksıya fasulye tohumu ekiyor.

- **1. Saksı:** Nemli toprak, 25°C sıcaklık, karanlık oda.
 - **2. Saksı:** Kuru toprak, 25°C sıcaklık, karanlık oda.
1. Bir hafta sonra hangi saksıdaki tohumun çimlenmesini beklersiniz? Neden?
 2. Bu deneyde öğrencinin test etmek istediği **bağımsız değişken** nedir?
 3. Tohumun çimlenmesi için ışık şart mıdır? Deneydeki "karanlık oda" detayı size neyi anlatır?

Cevap:

.....
.....
.....

7. BÖLÜM: TASARIM VE POSTER ÇALIŞMASI

Sizden vücudumuzdaki "*Denetleyici ve Düzenleyici Sistemleri*" gösteren bir model tasarlamanız isteniyor.

- 1. Model Tasarımı:** Bir mukavva üzerine sinir sistemini çizerken, sinirlerin vücudun her yerine dağıldığını nasıl temsil ederdiniz? (Örn: İp, elektrik kablosu vb.)
 - Yanıt:
- 2. Çizim Alanı:** Aşağıya bir çiçeğin kısımlarını (Taç yaprak, çanak yaprak, erkek organ, dişi organ) gösteren bir şema çizin ve tozlaşmanın nerede gerçekleştiğini işaretleyiniz.
- 3. Gelişim Tablosu:** Aşağıya "Zigot - Embriyo - Fetüs - Bebek" sürecini gösteren hiyerarşik bir şema oluşturunuz.

CEVAP ANAHTARI

1. Doğru-Yanlış: 1.D, 2.Y (Oksijen gerekir), 3.Y (Yumurta kanalında), 4.D, 5.D, 6.D, 7.D, 8.Y (Düşürür), 9.D, 10.Y (Işık şart değildir).

2. Boşluk Doldurma: 1.Zigot, 2.Vejetatif, 3.Beyincik, 4.Adrenalin, 5.Başkalaşım.

3. Eşleştirme: 1-B, 2-A, 3-D, 4-E, 5-C.

4. Karşılaştırma: Bölünme: Mitoz. Çeşitlilik: Yok (Aynısı). Üreme Hücreleri: Eşeyli (Evet).
Örnek: Amip, patates, deniz yıldızı.

5. Kelime Avı: 1.Pankreas, 2.Hormon, 3.Refleks, 4.Çimlenme, 5.Yumurta, 6.Sperm, 7.Ergenlik, 8.Düğüm/Omurilik, 9.Tozlaşma, 10.Beyin.

6. Zeka Sorusu: 1- 1. saksı; çünkü su (nem) çimlenme için şarttır. 2- Su (nem) miktarı. 3- Işık şart değildir; tohum toprak altındayken çimlenebilir.

7. Tasarım: (Kablolar veya iplerle sinir ağı temsil edilebilir. Çiçek şemasında başçık ve tepelik vurgulanmalıdır).